

OSTATNÍ ŽIVOČICHOVÉ

Trpěliví pozorovatelé mohou v trávě spatřit **užovku obojkovou**, **slepýše křehkého** nebo **ještěrku obecnou**. Z řady motýlů poletujících údolím jsou zajímavější ti noční – **martináč habrový** a **martináč hrušovský**. V rybnících se daří i **ondatře pižmové**. Zdejší vody vyhovují **vodomilům černým**, **potápníkům vroubeným** a také **chrostíkům chlupatým**. Z obratlovců lze v křovinném podrostu velmi často spatřit **zajíce polního** či **srnce obecného**, na prosluňených svazích se hojně vyskytují **hraboši polní**.

FLÓRA V OKOLÍ NAUČNÉ STEZKY

Přírodní rezervace Karlov je tvořena lesním porostem s typickým bylinným podrostem, na mírném svahu exponovaném k severu, s převahou **dubu letního** a **habru obecného**. Mezi nimi se vyskytují i další druhy listnatých dřevin: **jasan ztepilý**, **babyka obecná**, **javor mlec**, **bříza bělokorá**, **líška obecná**, **buk lesní**, **osika obecná**, **lípa srdčitá**, **lípa velkolistá**, **jilm vaz** popř. **jilm habrolistý**, **olše lepkavá** či **vrba jíva**. V horních částech svahu je četný výskyt **akátu bílého** s **bezem černým**. V keřovém podrostu se uplatňuje **brslen bradavičnatý**, **růže šípková**, **zimolez obecný**, **řešetlák počistivý** a vzácně také chráněný **dřín obecný**.

Okraje rybníků jsou hustě porostlé nejrůznější vegetací, hojný je především **orobinec úzkolistý**. Na březích rybníků dále roste **konvalinka vonná**, **dymnivka dutá**, **jaterník podléška**, **vrani oko**, **rulík zlomocný**, **křivatec žlutý**, **plicník lékařský**, **bledule jarní**, **blatouch bahenní**, **devěsíl bílý**, **kokořík vonný**, **kosatec žlutý**, **kaprad' samec**, **fialka lesní**, **prýšec chvojka**, **česnek medvědí**, nebo **lecha jarní**. Začátkem léta zde vzácně vykvétá i **lilie zlatohlávek**. Chráněné druhy rostlin reprezentuje především bohatá populace **sněženek předjarních** a **sasaneckých** i **lesních**.

Mimo řadu známých jedlých hub je možno v lesním porostu najít i nejedlou, ale zato vzácnou a chráněnou houbu – **ohnivec šarlatový**.

ZAJÍMAVOST

V těsné blízkosti pod hrází rybníka Prostřední Karlov se nachází **Hraběcí studánka**. Studánka byla v roce 1810 upravena tehdejší majitelkou panství Hrušovany a Jaroslavice. Nad pramenem stojí klasicistní stavbička obložená pískovcovými kvádry. Voda zde pramení je velmi kvalitní a místní obyvatelé ji pijí dodnes.

Doplňková nabídka turistických služeb v obci Božice:

- možnost rybolovu v Božickém rybníce (informace získáte na obecním úřadě)
- návštěva celoročně otevřeného sportovního a rehabilitačního centra RELAX (bazén a vířivka se slanou vodou, sauna, solárium aj.).

Informace o naučné stezce a turistických cílech vám poskytne:

Ekoporadna Mikroregionu Hrušovansko

nám. Míru 9, Hrušovany nad Jevišovkou, tel.: 515 229 897

Informační centrum Dobrovolného svazku obcí NIVA,

Božice 380, tel.: 515 257 010, www.dsoniva.cz

RELAX Božice, sportovní a rehabilitační centrum

Božice 380, tel.: 602 631 580, www.bozice.cz

Obecní úřad Božice

Božice 380, tel.: 515 257 125, www.bozice.cz

Vydalo:

Zájmové sdružení obcí Hrušovansko,

www.hrusovansko.cz, v roce 2007

Realizace:

Institut regionálních informací, s.r.o.
www.iri.cz

Materiál byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem v rámci projektu Sít EVVO v Jihomoravském kraji.

BOŽICE

NAUČNÁ STEZKA „ÚDOLÍM LÁSKY“

Naučná a relaxační stezka „Údolím lásky“ prochází malebným údolím Příčnického potoka podél břehů rybníků **Horní Karlov**, **Prostřední Karlov** a **Božický rybník** a kolem **přírodní rezervace Karlov**. Stezka je cca 5,4 km dlouhá a její trasa vede turisticky příjemným a nenáročným terénem. Na trase jsou k vidění krajinářsky atraktivní lokality a můžeme zde zažít nezapomenutelná setkání s celou řadou vzácných a ohrožených živočišných a rostlinných druhů. Koryto **Příčnického potoka** je zařazeno do soustavy chráněných území **NATURA 2000** a to především díky výskytu vzácného měkkýše – **vrkoče bažinného** (*Vertigo moulinsiana*), neboť se jedná o kriticky ohrožený druh. Vrkoč bažinný se v této lokalitě vyskytuje v aluviálních mokřadech vázaných na břehy Příčnického potoka a tří rybníků, kde často vylézá na stonky či listy živých i odumírajících pobřežních trav, ostríc a rákosin. V průběhu podzimu vylézá vrkoč bažinný vysoko na vegetaci. V zimním období se jedinci zdržují zejména v opadové vrstvě či chomáčích trávy. Druh vyžaduje vyšší stálou vlhkost, teplejší stanoviště a dostatečně bazické prostředí. Vrkoč bažinný je hermafrodit, přičemž hlavní reprodukční období nastává v létě. Největší množství juvenilních jedinců lze zaznamenat v podzimním období.

NAUČNÁ STEZKA „ÚDOLÍM LÁSKY“

TRASA NAUČNÉ STEZKY

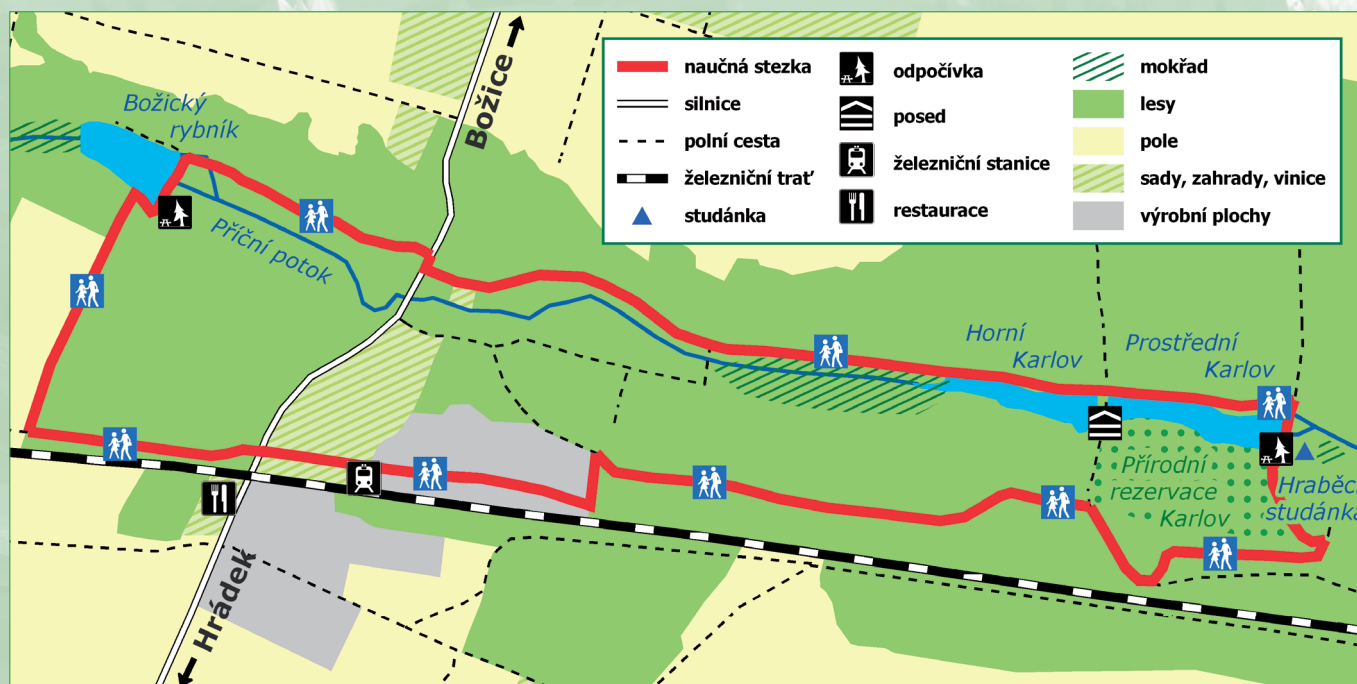
Celá poznávací stezka je dlouhá přibližně 5,4 km. Od budovy vlakového nádraží (zastávka Božice u Znojma) se vydáme směrem na východ (cca 350 m podél železničního svršku), následně odbočíme po úzké pěšině na sever, kde narazíme na poměrně širokou polní cestu, která opětovně směrem na východ prochází listnatým lesem a dovede nás až k okraji přírodní rezervace Karlov. Po obvodu rezervace přijdeme na hráz rybníka Prostřední Karlov, kde se vpravo pod hrází nachází Hraběcí studánka s vročením L.P. 1810. Pokračujeme po koruně hráze a na jejím konci odbočíme vlevo. Po pohodlné lesní cestě postupujeme podél údolní nivy Příčního potoka k rybníku Horní Karlov. Na opačné straně hráze se nachází posed, který lze využít k nerušenému pozorování zdejších živočichů. Pokračujeme dále po polní cestě proti toku meandrujícího potoka až po zemědělskou usedlost, kde přejdeme

silnici č. 397 spojující obce Hrádek a Božice. Zpevněná polní cesta nás dovede ke hrázi Božického rybníka (revitalizován v roce 2004), kde je několik velice příjemných odpočinkových míst. Za hrází stezka pokračuje směrem k jihu podél mladého borového porostu až po zpevněnou širokou polní cestu. Odbočíme na ni a podél železniční trati směrem na východ se vracíme do výchozího bodu naučné stezky.

FAUNA V OKOLÍ NAUČNÉ STEZKY

RYBY

Kapr obecný, amur bílý, tolstolobik bílý, lín obecný, štika obecná, cejn velký, sumec velký a candát obecný jsou obyvateli jak obecního Božického rybníka, tak i chovných rybníků Horní Karlov a Prostřední Karlov, které obhospodařuje a vlastní Rybářství Pohořelice.

slavík obecný – foto RNDr. Petr Macháček

OBOJŽIVELNÍCI

Zdejší rybníky jsou rájem žab a čolků, početněji se vyskytuje **čolek obecný**. V údolí Příčního potoka žijí četné populace „modrých“ **skokanů ostronosých** a **skokanů štíhlých**. Hojnými obyvateli zdejších lesů jsou **ropuchy obecné**. Drobné **kuňky ohnivé** se objevují sporadicky, zato **rosničky zelené** se zde rozmnožují v nemalých počtech. Zejména na jaře se údolím nesou typické žabí zvuky, které vydávají **skokani skřehotaví**.

PTÁCI

Na rybnících hnízdí **potápky malé, labutě velké, kachny divoké, lysky černé, chrástali vodní, slípky zelenonohé, motáči pochopi** nebo **rákosníci obecní**. Listnaté lesní porosty, které prostupují celým údolím, jsou domovem **datla černého, žluny zelené, strakapouda prostředního, krutihlava obecného, lejska bělokrkého, lejska šedého, slavíka obecného, žluvy hajní** nebo **cvrčilký říční**. Hojně se vyskytuje **bažant obecný** a pokud ho překvapíme na krátkou vzdálenost, uslyšíme charakteristický lomoz jeho křídel a nezaměnitelný varovný hlas. V době hnízdění zde můžeme pozorovat vzácné druhy dravců, jako je **raroh velký** nebo **luňák červený**. Také **čápi bílí** a **čápi černí** si ve zdejších rybnících hledají potravu.